

2015-05-26

Kommunstyrelsen

Yttrande över remiss om utredning om matchningsanställningar

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anta förslaget till yttrande över remiss om utredning om matchningsanställningar.

Sammanfattning

Nynäshamns kommun har fått inbjudan till att senast den 30 juni 2015 lämna synpunkter över utredningen om matchningsanställningar (A 2014: D), som överlämnats till Arbetsmarknadsdepartementet. Nedan följer kommunens huvudsakliga synpunkter.

- Nynäshamns kommun stödjer förslaget att införa ett försök med matchningsanställningar som ett arbetsmarknadspolitiskt program. Kommunen bedömer att förslagen i utredningen kan medföra att fler individer kommer ut i arbete. Men det behöver först prövas i mindre skala, i enlighet med vad utredningen föreslår, innan man kan uttala sig om vilka effekter matchningsanställningar kommer att få för de individer som anvisas
- Nynäshamns kommun anser till skillnad från utredningen att insatsens anställningsform ska kvalificera för a-kassans arbetsvillkor. I annat fall riskerar kommunerna få stå för kostnaderna genom försörjningsstöd till de individer som inte fått arbete efter insatsen.
- Nynäshamns kommun stödjer förslaget att kundföretagen¹ ska kunna finnas på hela arbetsmarknaden.

¹ Kundföretag är enligt utredningens förslag de företag för vilken arbetstagare som hyrs ut av bemanningsföretag/matchningsaktörer arbetar.

- Det är av stor vikt att försöket med matchningsanställningen följs upp för att se om insatsen blir så enkel för kundföretagen/arbetsgivarna som utredaren föreslår, såväl när det gäller att förstå innebörden av den som rent administrativt.
- Kommunen vill lyfta fram att det även är viktigt att försöksperioden utvärderas i syfte att säkerställa att matchningsanställningarna inte skapar undanträngningseffekter på den befintliga arbetsmarknaden.
- Utvecklingsrådets roll och arbetssätt bör förtydligas.
- Nynäshamns kommun föreslår att det utreds om kommunala arbetsmarknadsverksamheter skulle kunna ges rollen som matchningsaktörer.
- Kommunen föreslår att huvudansvaret för utvärdering och uppsatta effektmål förtydligas innan försöksverksamheten startar.

Ärendebeskrivning

Nynäshamns kommun har fått inbjudan till att lämna synpunkter över utredningen om matchningsanställningar som överlämnats till Arbetsmarknadsdepartementet. Remissvaren ska ha kommit in senast den 30 juni 2015.

Inom kommunens organisation har avdelningar som främst berörs av förslaget bjudits in att lämna synpunkter på betänkandet. Synpunkter har inkommit från de ansvariga för näringslivsfrågor på kommunstyrelseförvaltningen och arbetsmarknads- och utvecklingscentrum på socialförvaltningen och sammanställts av kommunstyrelseförvaltningen. Underrubrikerna till avsnittet synpunkter är de som används i utredningen.

En sammanfattning av förslag om matchningsanställningar bifogas som beslutsunderlag.

Förvaltningens synpunkter

Nynäshamns kommun anser att det är av stor vikt att arbetssökande som stått utanför arbetsmarknaden en längre tid får kvalificerat stöd för att de ska hitta nya vägar till arbete, vilket förslaget om matchningsanställningar syftar till. Kommunen ser positivt på alla möjligheter som medför att långtidsarbetssökande individer kommer vidare ut i arbete.

Utformningen

Nynäshamns kommun ser positivt på initiativet om matchningsanställningar. Det är ett nytt angreppssätt för att hitta vägar in på arbetsmarknaden för personer som har varit utanför arbetsmarknaden under en lång tid. Kommunen bedömer att förslagen i utredningen kan medföra att fler individer kommer ut i arbete. Men att det först behöver prövas i mindre skala, i enlighet med vad utredningen föreslår, innan man kan uttala sig om vilka effekter matchningsanställningar kommer att få för de individer som anvisas.

Anställning

Kommunen stöder förslaget att matchningsanställningar införs på försök i form av ett arbetsmarknadspolitiskt program. Utredarens ambition att harmonisera regelverket för matchningsanställningar med redan befintliga regler är lovvärd.

Nynäshamns kommun anser till skillnad från utredningen att insatsens anställningsform ska kvalificera för a-kassans arbetsvillkor. Om individen inte har fått arbete efter matchningsanställningens slut, finns i annat fall risken att kommunen får överta arbetslöshetsförsäkringens roll och stå för kostnaderna för det genom försörjningsstöd. Kommunen vill betona att det är viktigt att säkerställa att individen efter avslutad insats, om den inte leder till anställning, kan ta del av andra befintliga insatser riktade till arbetslösa, som utredningen föreslår, alternativt a-kassa.

Uthyrning

Nynäshamns kommun stödjer förslaget att kundföretagen/arbetsgivarna ska kunna finnas på hela arbetsmarknaden, dvs. i alla sektorer, branscher och ett brett spektrum av yrken. Kommunen bedömer att det är positivt att personerna inom matchningsanställningen ska utföra riktiga arbeten och inte konstruerade arbetsuppgifter. Det resulterar i att individer får kontakter med arbetsgivare och därmed möjligheter till arbetslivserfarenhet och även kompetenshöjande insatser som gör dem mer attraktiva på arbetsmarknaden.

Nynäshamns kommun vill lyfta fram att det är av stor vikt att under försöksperioden säkerställa att matchningsanställningen inte skapar undanträngningseffekter på den befintliga arbetsmarknaden. Kundföretagen som erbjuds matchningsanställningar ska ha ett reellt arbetskraftbehov, dock finns inget krav på anställning eller arbetsgivaransvar och kostnaden för matchningsanställningen är subventionerad. Utredningen gör bedömningen att risken för undanträngning är liten men detta bör bevakas i kommande utvärderingar och säkerställas att dessa undanträngningseffekter inte uppstår.

Vidare konstaterar utredningen att matchningsanställningen ska vara enkel för arbetsgivarna. Det är av stor vikt att försöket med matchningsanställningen följs upp för att se om insatsen blir så enkel för kundföretagen/arbetsgivarna som utredaren föreslår, såväl när det gäller att förstå innebörden av den som rent administrativt.

Kompetensutveckling

Enligt SCB:s arbetsmarknadsstatistik är personer med låg utbildningsnivå överrepresenterade i gruppen långtidsarbetslösa.² Kommunen stödjer därför förslaget att deltagarna ska få kompetensutveckling en del av den anvisade tiden för att stärka den enskildes ställning på arbetsmarknaden.

² SCB:s arbetskraftundersökning (AKU) Arbetslöshet efter utbildningsnivå 2014

Matchningsaktörer

Utredningen föreslår att utse matchningsaktörer³ genom upphandling i enlighet med Lagen om offentlig upphandling (LOU). Kommunala arbetsmarknadsverksamheter skulle kunna fungera som matchningsaktörer, men är enligt kommunallagens bestämmelser förhindrade att delta i denna typ av upphandlingar. Kommunen vill därför föreslå att det utreds om kommunala arbetsmarknadsverksamheter skulle kunna ges rollen som matchningsaktörer.

Anvisning

Nynäshamns kommun stödjer förslaget om anvisning vilket innebär att Arbetsförmedlingen ska ansvara för urvalet av deltagare i matchningsanställningen. Målgruppen är personer som tidigare under arbetslöshetsperioden har prövats mot arbetsmarknaden genom deltagande i jobb- och utvecklingsgarantins två första faser. Nynäshamns kommun instämmer i utredningens bedömning att merparten av kommunens målgrupp för arbetsmarknadsinsatser för personer med försörjningsstöd står längre ifrån arbetsmarknaden än målgruppen för matchningsanställning. Förslaget pekar i riktningen att endast en mindre andel personer med försörjningsstöd kan komma i fråga för målgruppen för matchningsanställningar.

Kontroll och uppföljning av matchningsaktörer

Utvecklingsrådet ges i utredningen en viktig roll vad gäller till exempel arbetsmiljöfrågor. Utvecklingsrådets roll och arbetssätt behöver förtydligas och utformas i dialog med arbetsmarknadens parter.

Utvärdering

Den genomförda utredningen föreslår att matchningsanställningar initialt genomförs i en begränsad försöksverksamhet. Nynäshamns kommun delar bedömningen att försöksverksamhet är att föredra inledningsvis. Då finns möjligheter att utvärdera effekterna ytterligare och säkerställa att de effektmål/resultat man vill uppnå verkligen uppnås med initiativet. Det framgår inte tydligt av utredningen vilken instans som ska ansvara för upprättande av de effektmål som ska styra insatsen. Förslagsvis utses en huvudansvarig för detta innan försöksverksamheten startar.

Kommunal verksamhet och sociala företag

Nynäshamns kommun genomför, liksom de allra flesta kommuner arbetsmarknadspolitiska insatser till arbetssökande med ekonomiskt bistånd. Kommunen delar utredarens uppfattning att kommunala arbetsmarknadsverksamheter med goda kunskaper och erfarenheter inom området skulle kunna bidra med förberedande insatser för deltagare som ska anvisas till matchningsanställning.

³ Exempelvis bemanningsföretag, rekryteringsföretag, omställningsföretag, sociala företag och utbildningsföretag.

Det övergripande syftet med matchningsanställningar är att hitta nya vägar till arbete för de som varit arbetslösa långa perioder. Om matchningsanställningarna kommer att få den effekten långsiktigt är i dagsläget svårt att uttala sig om.

Birgitta Elvås
kommunchef

Susanne Wallgren
utredare

Bestlutsunderlag

Sammanfattning av utredningen Matchningsanställningen – nya vägar till jobb (A 2014:D), kommunstyrelseförvaltningen, 2015-05-13

Missiv till utredning om matchningsanställningar, Arbetsmarknadsdepartementet 2015-03-25

Länk till hela utredningen Matchningsanställningen – nya vägar till jobb (A 2014:D) på regeringens webbplats: <http://www.regeringen.se/sb/d/20087/a/255805>